सन २०२२-२३ करिता अन्न व पोषण सुरक्षा (पूर्वीचे राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान) वाणिज्यिक पिके अंतर्गत (कापूस, ऊस) करिता अनुसूचित जमाती प्रवर्गासाठी पहिल्या हप्त्याचा एकूण ₹१५.७५ लाख निधी वितरीत करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग शासन निर्णय क्रमांक : राअसु-२०२२/प्र.क्र.९५/४-ओ.

> मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय विस्तार, मुंबई - ४०० ०३२ दिनांक : १२ ऑक्टोबर, २०२२

संदर्भ:-

- १. कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र.संकीर्ण-२०१७/प्र.क्र.३१/१७-ओ, दि.१९/०४/२०१७
- २. कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र.संकीर्ण-०९१९/प्र.क्र.२२१/१४-ओ, दि.०४/११/२०२०
- 3. वित्त मंत्रालय ,भारत सरकार यांचे ज्ञापन क्र.F.NO.1(13)/PFMS/FCD/2020, DT: 23/03/2021
- ४. कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र.साविव्य-२०२१/प्र.क्र.४२/२-ओ, दि.०२/०८/२०२१
- ५. वित्त विभागाचे परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०२२/प्र.क्र.४३/अर्थ-३, दि.०४/०४/२०२२
- ६. केंद्र शासनाचे पत्र No. २-९/२०२०-CU-IV, दि.०९/०५/२०२२
- ७. कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्र. राअसुअ-२०२२/प्र.क्र.४९/४-ओ, दि.१३/०५/२०२२
- ८. कृषि, सहकार व शेतकरी कल्याण विभाग, कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र. No.२-९/२०२० -CU-IV, दि. १८/०८/२०२२
- ९. कृषी आयुक्तालयाचे पत्र क्र.विप्र३/रा.अ.सु.अ.कापूस/अनु./२८२८१/२२, दि.१८/०८/२०२२
- १०. आदिवासी विकास विभागाचा शासन निर्णय क्र.बीयुडी-२०२२/प्र.क्र.०७/कार्यासन ६, दि.०७/१०/२०२२

प्रस्तावना :-

सन २०२२-२३ करीता राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानातंर्गत वाणिज्यिक पिकांकरीता (कापूस, ऊस) रु.७०८.१० लाख निधीच्या कृती आराखडयास (केंद्र व राज्य हिस्सा ६०:४० प्रमाणात) केंद्र शासनाच्या संदर्भांकित दि.०९/०५/२०२२ च्या पत्रान्वये दिलेल्या मंजूरीच्या अनुषंगाने सदर कृती आराखडयास संदर्भांकित दि.१३/०५/२०२२ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता प्रदान केली आहे.

सन २०२२-२३ करिता केंद्र शासनाने अन्न व पोषण सुरक्षा (पूर्वीचे राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान) वाणिज्यिक पिके अंतर्गत (कापूस, ऊस) करिता तीन्ही प्रवर्गाकरीता अभियानांतर्गत वाणिज्यिक पिकांकरिता (कापूस ,ऊस) पिहल्या हप्त्यापोटी तिन्ही प्रवर्गाकरीता एकूण केंद्र हिश्श्याचा ₹१०६.२१ लाख निधी दि.१८/०८/२०२२ रोजी पिकिनहाय वितरीत केलेला आहे. त्यानुषंगाने कृषि आयुक्तालयाच्या मागणीप्रमाणे अनुसूचित जमाती प्रवर्गाकरीता या अभियानातंर्गत वाणिज्यिक पिकांकरिता (कापूस ,ऊस) प्राप्त झालेला केंद्र हिश्श्याचा ₹९.४५ लाख व राज्य हिश्श्याचा ₹६.३० लाख असा एकूण ₹ १५.७५ लाख निधी, वितरीत करण्याबाबत शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे -

शासन निर्णयः

१. सन २०२२-२३ करिता अन्न व पोषण सुरक्षा पूर्वीचे (राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान) वाणिज्यिक पिके अंतर्गत (कापूस, ऊस) करिता अनुसूचित जमाती प्रवर्गाकरिता केंद्र व राज्य हिश्श्याचा एकूण ₹ १५.७५ लाख निधी (रुपये पंधरा लाख पंच्याहत्तर हजार फक्त) आयुक्त (कृषि) यांना अर्थसंकल्पीय वितरण प्रणालीवर वितरीत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. सदर निधीचे पीक निहाय तसेच केंद्र व राज्य हिरस्याचे विवरण पुढीलप्रमाणे आहे:-

(₹ लाख)

अ.	अन्न व पोषण सुरक्षा अभियान	अनुसूचित जमाती प्रवर्ग		एकूण वितरीत निधी
क्र.	अंतर्गत वाणिज्यिक पिके	केंद्र हिस्सा (६०%)	राज्य हिस्सा (४०%)	र्पूरण विरासीत भिवा
٩.	कापूस	4.24	3.90	९.७५
٦.	ऊस	3.६०	२.४०	६.००
	एकूण	९.४५	६. ३०	94.04

- २. परिच्छेद १ मध्ये नमूद केल्यानुसार **कापूस पिकांकरिता** केंद्र हिश्श्याचा ₹५.८५ लाख निधी (रुपये पाच लाख पंच्याऐंशी हजार फक्त) आणि राज्य हिश्श्याचा ₹३.९० लाख निधी (रुपये तीन लाख नव्यद हजार फक्त) असा एकूण रु.९.७५ लक्ष निधी (रुपये नऊ लाख पंच्याहत्तर हजार फक्त) वितरीत करण्यात येत आहे.
- 3. परिच्छेद १ मध्ये नमूद केल्यानुसार **ऊस पिकांकरिता** केंद्र हिश्श्याचा ₹ ३.६० लाख निधी (रुपये तीन लाख साठ हजार फक्त) आणि राज्य हिश्श्याचा ₹ २.४० लाख निधी (रुपये दोन लाख चाळीस हजार फक्त) असा एकूण ₹ ६.०० लाख निधी (रुपये सहा लाख फक्त) वितरीत करण्यात येत आहे.
- ४. परिच्छेद क्र. १ ते ३ मध्ये नमूद केल्यानुसार, कापूस, ऊस या पिकांकरिता वितरीत केलेला अनुसूचित जमाती प्रवर्गाचा निधी सन २०२२-२३ मध्ये पुढील लेखाशिर्षाखाली अर्थसंकल्पीत केलेल्या तरतुदीतून खर्ची टाकावा:-

केंद्र/राज्य	अनुसूचित जमाती प्रवर्ग		
हिस्सा	कापूस	ऊस	
केंद्र हिस्सा	मागणी क्रमांक ,टी-५	मागणी क्रमांक, टी-५	
	२४०१- पीक संवर्धन	२४०१- पीक संवर्धन	
	७९६, जनजाती क्षेत्र उपयोजना	७९६, जनजाती क्षेत्र उपयोजना	
	(०१) (२३) कृषि उन्नती योजना-राष्ट्रीय	(०१) (२५) कृषि उन्नती योजना- राष्ट्रीय	
	अन्न सुरक्षा अभियान–व्यापारी पिके (कापूस)	अन्न सुरक्षा अभियान-व्यापारी पिके (ऊस)	
	(केंद्र पुरस्कृत योजना)(केंद्र हिस्सा ६०%)	(केंद्र पुरस्कृत योजना) (केंद्र हिस्सा ६०%)	
	(२४०१ A५७५) (कार्यक्रम) (दत्तमत)	(२४०१ A५९३) (कार्यक्रम) (दत्तमत)	
	३३, अर्थसहाय्य	३३, अर्थसहाय्य	

राज्य	मागणी क्रमांक, टी-५	मागणी क्रमांक, टी-५
हिस्सा	२४०१- पीक संवर्धन	२४०१- पीक संवर्धन
	७९६, जनजाती क्षेत्र उपयोजना	७९६, जनजाती क्षेत्र उपयोजना
	(०१) (२४) कृषि उन्नती योजना -राष्ट्रीय अन्न	(०१) (२६) कृषि उन्नती योजना- राष्ट्रीय
	सुरक्षा अभियान- व्यापारी पिके (कापूस)	अन्न सुरक्षा अभियान-व्यापारी पिके (ऊस)
	(केंद्र पुरस्कृत योजना) (राज्य हिस्सा ४०%)	(केंद्र पुरस्कृत योजना)(राज्य हिस्सा ४०%)
	(२४०१ A५८४) (कार्यक्रम) (दत्तमत)	(२४०१ A६०१) (कार्यक्रम) (दत्तमत)
	३३, अर्थसहाय्य	३३, अर्थसहाय्य

५. सन २०२२-२३ मध्ये राज्यात सदर अभियानाची अमंलबजावणी व सनियंत्रण करण्याच्या दृष्टीने निधी आहरण व वितरण करणेसाठी खालीलप्रमाणे नियंत्रण तसेच आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

स्तर	नियंत्रण अधिकारी	आहरण व संवितरण आधिकारी
आयुक्तालय स्तर	आयुक्त (कृषि),	सहाय्यक संचालक (लेखा-१) कृषी
	कृषी आयुक्तालय, पुणे	आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे.

- ६. केंद्र शासनाने संदर्भाधीन दि.२३ मार्च, २०२१ च्या ज्ञापनाद्वारे PFMS प्रणालीच्या सुधारीत कार्यपध्दतीनुसार व संदर्भाधीन दि.०२ ऑगस्ट, २०२१ च्या शासन निर्णयान्वये केंद्र पुरस्कृत योजनांचे निधी वितरण व विनियोग व्यवस्थापनासाठी राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानातंर्गत अन्नधान्य पिके योजना SNA मार्क करण्यात आली आहे.
- ७. या शासन निर्णयान्वये वाणिज्यिक पिकांकरिता उपलब्ध करुन दिलेल्या एकूण ₹१५.७५ लाख निधी संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) यांनी PFMS प्रणालीवर जिल्हा निहाय खर्चाची मर्यादा निश्चित करावी.
- ८. या शासन निर्णयान्वये उपलब्ध करुन देण्यात आलेल्या निधीचा तात्काळ विनियोग करण्यात यावा तसेच निधी विनियोगाच्या अनुषंगाने संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) यांनी वेळोवेळी उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास सादर करावे. सदर उपयोगिता प्रमाणपत्राच्या आधारे सचिव (कृषी) यांच्या स्वाक्षरीने सदर निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र केंद्र शासनास निर्गमित करण्यात येईल.
- ९. हा शासन निर्णय वित्त विभागाचे शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०२२/प्र.क्र.४३/अर्थ-३, दि.०४/०४/२०२२ नुसार विहीत केलेल्या अटींची पुर्तता होत असल्याने तसेच, सदर परिपत्रकानुसार या विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.
- १०. सदर शासन निर्णय आदिवासी विकास विभागाच्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहे.

११. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२२१०१२१५०८०५८१०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(महेंद्र घाडगे) कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति:-

- १. मा. मंत्री (कृषि)यांचे स्वीय सहायक ,मंत्रालय, मुंबई.
- २. मा. राज्य मंत्री (कृषि) यांचे स्वीय सहायक ,मंत्रालय, मुंबई.
- ३. मा.विरोधी पक्ष नेता ,विधानसभा ,विधानमंडळ सचिवालय ,मुंबई
- ४. मा.विरोधी पक्ष नेता ,विधानपरिषद ,विधानमंडळ सचिवालय ,मुंबई
- ५. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
- ६. अपर मुख्य सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ७. अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग ,मंत्रालय, मुंबई
- ८. प्रधान सचिव (कृषि) ,कृषि व पदुम विभाग ,मंत्रालय, मुंबई.
- ९. प्रधान सचिव (आदिवासी) , आदिवासी विकास विभाग ,मंत्रालय, मुंबई.
- १०. आयुक्त (कृषी), कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- ११. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ, अकोला.
- १२. संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषी आयुक्तालय, साखर संकुल, शिवाजीनगर, पुणे.
- १३. सर्व विभागीय कृषी सहसंचालक
- १४. सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी
- १५. महालेखाकार (स्थानिक निकाय लेखा परिक्षा व लेखा), मुंबई.
- १६. महालेखापाल (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपुर
- १७. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपुर
- १८. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य
- १९. सहायक संचालक (लेखा-१), कृषी आयुक्तालय, पुणे
- २०. वित्त विभाग (कार्या. व्यय-१ / अर्थसंकल्प १३), मंत्रालय, मुंबई
- २१. निवड नस्ती-४अे.